

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

چرا اهل تسنن از وحشی قاتل

علیه السلام

حضرت حمزه سید الشهداء

دفاع می کنند؟

نویسنده

غلامحسین مجلسی کوپایر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چرا اهل تسنن از وحشی قاتل حضرت حمزه علیه السلام دفاع می کنند؟

نویسنده:

غلامحسین مجلسی کوپایی

ناشر چاپی:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	چرا اهل تسنن از وحشی قاتل حضرت حمزه علیه السلام دفاع می کنند؟
۶	مشخصات کتاب
۶	اشاره
۸	چرا اهل تسنن از وحشی قاتل حضرت حمزه علیه السلام دفاع می کنند؟
۹	جنگ احد و شهادت حضرت حمزه علیه السلام عموی پیامبر صلی الله علیه و آله
۱۱	پیامبر صلی الله علیه و آله خون وحشی را هدر اعلام کردند
۱۱	اسلام آوردن وحشی
۱۲	وحشی بعد از اسلام ظاهری
۱۴	عاقبت وحشی و مردن در شرابخواری
۱۶	شخصیت حضرت حمزه بن عبدالمطلب علیهما السلام
۱۸	دشمنی بنی امیه با حضرت حمزه علیه السلام
۱۹	تخریب قبور شهدای احد و حضرت حمزه علیه السلام
۱۹	کتمان فضائل حضرت حمزه علیه السلام
۲۱	تبرئه وحشی، قاتل حضرت حمزه علیه السلام
۲۳	نزول آیه قرآن در بخشش وحشی؟!
۲۷	نکته آخر: این آیه در حق شیعیان ماست
۲۹	آیا وحشی قاتل عموی پیامبر صلی الله علیه و آله حضرت حمزه سیدالشهدا علیه السلام در بهشت است؟!
۳۱	درباره مرکز

چرا اهل تسنن از وحشی قاتل حضرت حمزه علیه السلام دفاع می کنند؟

مشخصات کتاب

چرا اهل تسنن از وحشی قاتل حضرت حمزه علیه السلام دفاع می کنند؟

نویسنده: غلامحسین مجلسی کوپائی

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان 1401 ه ش

ص: 1

اشاره

بسم الله الرحمن الرحيم

ص: 2

چرا اهل تسنن از وحشی قاتل حضرت حمزه علیه السلام دفاع می کنند؟

پانزدهم شوال سال سوم هجرت جنگ احد به فرماندهی ابوسفیان علیه پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله اتفاق افتاد، مسلمانان در این غزوه ابتدا به پیروزی رسیدند ولی بر اثر یک بی توجهی به سفارش رسول الله در حفظ دره و موقعیت جنگی، جنگ مغلوبه و باعث شهادت هفتاد نفر از مسلمانان شد در زمان مغلوبه شدن جنگ، در این روز تاریخی، حمزه عموی پیامبر صلی الله علیه و آله با توطئه هند و نقش آفرینی وحشی غلام حبشی به شهادت رسید و بدن او مثله گردید.

در این مقاله بر آنیم که بیان کنیم چرا اهل تسنن در کتب خود از نقل فضائل حضرت حمزه علیه السلام خودداری می کنند و در مقابل از وحشی دفاع کرده و او را از صحابه و اهل بهشت می دانند.

ص: 3

جنگ احد و شهادت حضرت حمزه علیه السلام عموی پیامبر صلی الله علیه و آله

هند زن ابوسفیان برای انتقام گرفتن به جهت کشته شدن اقوامش در جنگ بدر، به وحشی غلام حبشی جُبیر بن مطعم گفت: سند آزادی تو در گرو کشتن یکی از سه نفر است: محمد، علی یا حمزه.

وحشی در پاسخ گفت: در مورد محمد صلی الله علیه و آله قدرت و دستیابی به او را ندارم و اما علی علیه السلام مردی با هوش تر از او در میدان جنگ ندیده ام. پس در کمین حضرت حمزه نشست و در یک فرصت مناسب از راه دور با پرتاب نیزه (ذوبین) حضرت حمزه علیه السلام را به شهادت رساند و سپس به دستور هند سینه حضرت را شکافت و جگر او را بیرون کشید و هند آن جگر را به قصد خوردن به دندان گرفت و بعد بدن حضرت را مُثله کرد و گوش و بینی و قطعات مُثله شده را مانند گردنبند به گردن انداخت (1) و

ص: 4

1- . این کردار زشت باعث شد که هند میان مسلمانان به هند آكلة الاکباد «هندجگرخوار» معروف شود و در آینده فرزندان هند به فرزندان زن جگرخوار معروف شدند. چنانکه حضرت زینب کبری سلام الله علیها در خطبه خود در کاخ یزید و امام باقر علیه السلام در زیارت عاشورا یزید را و ابن آكلة الاکباد اللعین بن اللعین معرفی کنند.

سپس زنان شام در لشکر ابوسفیان با بقیه شهدای احد چنین کردند بعد از جنگ کسی جرأت نداشت خبر شهادت حضرت حمزه علیه السلام را به رسول خدا صلی الله علیه و آله رساند به همین علت خود رسول خدا به جستجوی عموی بزرگوارش پرداخت و در بین شهدای احد وقتی چشمش به بدن مثله شده عمویش افتاد خشم تمام وجود حضرت را گرفت و با صدای بلند برای ایشان گریه کرد و خطاب به جسد او فرمود: ای عموی پیامبر خدا! ای حمزه! ای شیر خدا و شیر رسول خدا! ای حمزه! ای کسی که کارهای نیکو انجام می دادی. ای حمزه! ای کسی که سختی ها و مشکلات را بر طرف می کردی. ای حمزه! ای کسی که سختی ها را از رسول خدا دور می کردی. (1)

ص: 5

1- . ذخائرالعقبی، محب الدین طبری، م 694ق، ص 181.

پیامبر صلی الله علیه و آله خون وحشی را هدر اعلام کردند

بعد از جنگ احد پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله خون وحشی را هدر اعلام کردند و قتل او را لازم دانستند. وحشی هم به پاس خدمتی که به ابوسفیان کرده بود از بردگی رها یافته و در مکه زندگی می کرد. تا اینکه 5 سال بعد یعنی در سال هشتم هجری لشکر اسلام مکه را فتح کردند و پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله عفو عمومی اعلام کردند و عده ای همچون ابوسفیان با گفتن «اشهد ان لاله الا الله» اسلام ظاهری آوردند تا جان خود را حفظ کنند.

اسلام آوردن وحشی

وحشی قصه اسلام آوردنش را اینچنین بیان می کند:

دیدم همه مردم گروه گروه به حضور پیامبر می روند و شنیده بودم که هر کس در گذشته هر جرمی مرتکب شده، محمد صلی الله علیه و آله او را می بخشد برای همین در حالی که شهادتین را می گفتم خود را به نزد او رساندم همان

لحظه اول که پیامبر مرا دید فرمود: تو همان وحشی حبشی هستی. عرض کردم: بلی. فرمود: چگونه حمزه را کشتی؟

ص: 6

من جریان به قتل رساندن حمزه را بیان کردم. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به شدت متأثر شدند و فرمودند: «عَيْبٌ وَجْهَكَ عَنِّي» از من دور شو تا زنده ای من تو را نبینم؛ زیرا مصیبت جانگداز عمویم به دست تو انجام گرفته است. (1)

پیامبر اکرم با این طرد نمودن وحشی، اثبات فرمودند که اسلام وحشی، واقعی نیست و اوفقط برای حفظ جانش شهادتین را بر زبان جاری کرده و پیامبر هم فقط جانش را به او بخشیدند نه اینکه او را بخشیده باشند.

وحشی بعد از اسلام ظاهری

وحشی بعد از اسلام ظاهری همه عمرش را به شربخواری گذراند و هیچ دفاعی از اسلام ننمود او با اینکه از راویان واقعه غدیر بود (2)

ولی نه تنها از حضرت علی علیه السلام حمایت نکرد، بلکه در جریان خلافت ابوبکر در زمره یاوران خلیفه

قرار گرفت و باز به دشمنی خود با پیامبر ادامه داد. یکی از جنایات او بعد از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در زمان خلفا جعل روایت

ص: 7

1- . فروغ ابدیت، ج 2، ص 65.

2- . الغدیر، ج 1، ص 60 به نقل از خطیب خوارزمی.

به نفع دشمنان دین بوده است او در فضیلت خالد بن ولید از قول ابوبکر از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نقل می کند: «خالد سیف من سیوف الله صبّه الله تعالی علی المشرکین؛ خالد شمشیری از شمشیرهای خداست که خداوند آن را بر مشرکین فرود آورده است».⁽¹⁾

آری، اگر او از رفیق و همزمش در احد و از دشمنان سرسخت رسول خدا و امیرالمؤمنین علیه السلام دفاع نکند پس چه کسی دفاع کند؟!!

او در تعریف و تمجید از معاویه می گوید: پیامبر در شأن معاویه فرمود: «اللهم املاه علما و حلماً؛ خدایا معاویه را از علم و حلم پر کن». در حالی که پیامبر صلی الله علیه و آله در حق او فرموده بودند: «خداوند شکمت را هرگز پر نکند.» یعنی همیشه گرسنه باشی و هرگز سیر نشوی.⁽²⁾

او در بازار داغ جعل روایت، در دفاع از خود می گوید: پس از رحلت پیامبر، نبرد با مسیلمه کذاب (کسی که ادعای نبوت داشت) پیش آمد و من در ارتش اسلام شرکت کردم

ص: 8

1- . مسند احمد، ح 16220.

2- . فضائل معاویه بن ابوسفیان، باب ذکر دعا النبی لمعاویه، ح 1857.

و همان حربه خود را در کشتن مسیلمه به کار بردم و با کمک یک نفر از انصار به قتل او نائل گردیدم. پس اگر من با این حربه بهترین مردم یعنی حمزه را کشته ام، ولی بدترین مردم نیز از خطر این حربه بی نصیب نبوده است و این روایتی است که فقط ناقل آن خود اوست و هیچ کس دیگر شاهد و ناقل این واقعه تاریخی نبوده است. (1)

و حتی نامی از آن مرد انصاری که او می گوید در تاریخ نیامده است و یا خبری از او در این واقعه منتشر نشده است.

عاقبت وحشی و مردن در شرابخواری

تاریخ گواهی می دهدد او عمرش را به شرابخواری گذراند و به این عمل مشهور و معروف بود. ابن

هشام می نویسد: وحشی در پایان عمر بسان زاغ سیاهی بود که پیوسته بر اثر شراب خواری مورد تنفر مسلمانان بود و مرتب حد شراب خواری بر او جاری می گشت و بر اثر عمل های ناشایست، نام او را در دفتر ارتش

ص: 9

1- . فروغ ابدیت، ج 2، ص 65؛ صحیح بخاری، کتاب المغازی، باب قتل حمزه، ح 3844.

خط کشیدند و عمر بن خطاب می گفت: قاتل حمزه نباید در سرای دیگر رستگار گردد. (1)

و ابن اثیر علت مرگ او را زیاده روی در شراب خواری می داند. (2)

و ابن حجر می نویسد: او در منطقه شام و حمص ساکن شد و در دوره خلافت عثمان (استانداری معاویه در شام) بر اثر زیاده روی در شراب مرد. (3)

و در سیره حلبیه این چنین آمده است که: او در برکه خمر غرق شد. (4)

ص: 10

-
- 1- . سیره ابن هشام، ج 2، ص 72-69؛ فروغ ابدیت، ج 2، ص 65؛ ذخائر العقبی، محب الدین طبری، ص 179.
  - 2- . اسد الغابه، ج 4، ص 664.
  - 3- . الاصابه فی تمییز الصحابه، ج 6، ص 470.
  - 4- . السیره الحلبیه، ج 2، ص 249 و بعد ما اسلم وحشی استمر فی الخمر فطرد من الدیون و استمر فی ذلک الی ان مات غریقاً فی برکه الخمر فی دمشق.

شخصیت حضرت حمزه بن عبدالمطلب علیهما السلام

عبدالله (پدر پیامبر) و ابوطالب (پدر امیرالمؤمنین علیه السلام) و حمزه سه پسر از ده پسران حضرت عبدالمطلب هستند. این بزرگواران بر آئین حضرت ابراهیم علیه السلام بودند و هیچگاه بتی را نپرستیدند.

حضرت حمزه علیه السلام عموی رسول خدا، دو یا چهار سال قبل از ولادت پیامبر خدا در مکه متولد شد تا این اشتراک سنی و آئینی به علاوه خویشاوندی باعث شود در ورزی که پیامبر خویشان خود را برای دعوت به اسلام گرد آورد او هم حضور داشته باشد او بعد از قبول اسلام همچون ابوطالب در مقابل آزار مشرکان از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله حمایت می کرد و زمانی که خبر بی احترامی ابوجهل به حمزه رسید او با کمان خود چنان بر سر ابوجهل کوبید که سر او زخمی بزرگ برداشت و از آن روز به بعد اسلام خود را علنی و آشکار نمود. در سه سال شعب ابی طالب، حضرت حمزه با مسلمانان در کنار پیامبر اکرم بود وی در دفاع از پیامبر در غزوات ابواء، وڈان، ذوالعشیره و بنی

قینقاع پرچم دار بود و

ص: 11

رشادت های او در جنگ بدر باعث به درک واصل شدن سران لشکر کفر و پیروزی لشکر اسلام گردید.

حضرت حمزه در جنگ احد یکی از فرماندهان بزرگ لشکر اسلام بود و در دفاع از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله جانفشانی ها کرد و عاقبت به شهادت رسید. او نخستین شهید احد بود که پیامبر اکرم بر بدن او نماز گزارد و سپس سایر شهیدان را در چندین نوبت در کنار بدن او نهادند و رسول خدا بر آنها و بر پیکر حضرت حمزه علیه السلام نماز می گذارد و بدین ترتیب پیامبر اکرم حدود هفتاد بار به صورت مستقل و همراه با دیگر شهدا بر پیکر وی نماز گزاردند.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در عزای حمزه بلند بلند گریه کردند و دستور دادند دیگران هم در غم او گریه کنند. و حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها در هر جمعه ای به زیارت قبر حمزه می آمدند و در کنار قبر او نماز می خواندند و گریه می کردند. (1)

و اولین تسبیح تربت را از قبر حضرت حمزه علیه السلام درست کردند.

ص: 12

1- . و کانت فاطمه رضی الله عنها تزور قبر عمها حمزه کل جمعه فتصلی و تبکی عنده. سنن بیهقی، ج 4، ص 78؛ مستدرک حاکم، ج 1، ص 377؛ الغدیر، آئین و هابیت، ص 142.

در عظمت مقام حضرت حمزه علیه السلام همین بس که پیامبر گرامی اسلام فرمودند: در ساق عرش نوشته شده است که: حمزه شیر خدا و شیر رسول خدا و سید و آقای شهیدان است. (1)

یعنی حضرت حمزه شخصیتی است که در عرش خداوند، نام او ثبت و از او تعریف و تمجید شده است.

دشمنی بنی امیه با حضرت حمزه علیه السلام

جنگ احد و شهادت حضرت حمزه علیه السلام و مثله شدن او به دست هند یکی از صحنه های رسوائی بنی امیه در تاریخ اسلام است. به همین خاطر بعد از رحلت رسول الله و بالاخص در زمان حکومت عثمان و معاویه دستگاه تبلیغاتی بنی امیه قصد داشت این رسوائی را از تاریخ پاک و یا حداقل کمرنگ نماید.

ص: 13

1- . بحار الانوار، ج 27، ص 7؛ بصائر الدرجات، ص 34؛ و علی قائمۃ العرش مکتوب حمزه اسدالله و اسد رسوله و سیدالشهدا.

تخریب قبور شهدای احد و حضرت حمزه علیه السلام

لذا در مرحله نخست، معاویه به بهانه حفر قنات دستور داد در مدینه اعلان عمومی کردند که هر یک از خا نواده شهدا پیکر شهید خود را به جهت در امان ماندن از جریان آب به نقطه دیگر انتقال دهند تا با انتقال شهدا مزار شهدای احد و سیدالشهدا حضرت حمزه علیه السلام به فراموشی سپرده شود. و لکن با تدبیر الهی، وقتی مسلمانان اجساد شهدا و بدن حمزه سیدالشهدا را سالم دیدند نه تنها این سیاست معاویه با شکست مواجه شد بلکه لکه ننگدیگری

بر تاریخ سیاه پسر هند جگر خوار و ابوسفیان اضافه گردید. (1)

کتمان فضائل حضرت حمزه علیه السلام

دستگاه تبلیغاتی بنی امیه زمانی که در حذف فیزیکی قبر حضرت حمزه ناکام ماندند دست به سیاستی بزرگتر در حذف فرهنگی حضرت حمزه علیه السلام و کتمان فضائل او آوردند. و نه تنها فضیلتی از رشادت ها و شجاعت های او

ص: 14

1- . الطبقات الكبرى، ج 2، ص 10. (مراجعه شود به کتاب اجساد جاویدان آقای مهدی پور).

در جنگ ها و دفاع از رسول خدا صلی الله علیه و آله ذکر نکردند بلکه او را از صف اقوام و عشیره پیامبر خدا و حتی از صف اصحاب و یاران آن حضرت هم کنار گذاشته که گویا شخصی به نام حضرت حمزه وجود نداشته است و این سیاست بنی امیه به نسل های آینده منتقل گردید به طوری که امروز در منابع حدیثی دست اول و مورد اعتماد اهل سنت فضیلتی برای حضرت حمزه علیه السلام مشاهده نمی کنیم. زیرا در این کتاب ها معمولاً بخش مستقلی به نام «کتاب الفضائل» نامیده شده و در آن به هر یک از اقوام و عشیره پیامبر خدا و همچنین درباره هر یک از اصحاب و یاران مشهور آن حضرت باب مستقلی اختصاص یافته است. برای نمونه درباره فضائل اقوام پیامبر، فضائل عباس بن عبدالمطلب، جعفر بن ابی طالب، عبدالله بن جعفر و فضائل زبیر پسر عموی پیامبر خدا نقل شده است. و در بخش فضائل اصحاب پیامبر صلی الله علیه و آله گذشته از خلفا از سعد بن ابی وقاص، عبدالله بن عمر، ابوهریره، ابوموسی اشعری، عمرو عاص، و حتی برای ابوسفیان و معاویه بابی مستقل اختصاص یافته

است. و در این میان تنها کسی که از وی ذکری به میان نیامده و حتی در ردیف عباس بن عبدالمطلب و عبدالله بن جعفر و یا در صف ابوهریره و معاویه و ابوسفیان قرار نگرفته است، حضرت حمزه بن عبدالمطلب عموی پیامبر خدا و فاتح جنگ بدر و شهید مثله شده جنگ احد می باشد گویی پیامبر خدا عمو و صحابه ای به نام حمزه سیدالشهدا نداشته است. خواننده محترم می تواند به مهمترین منابع حدیثی اهل سنت، یعنی صحیح بخاری، صحیح مسلم رجوع کند و سایر صحاح و سنن نیز از این رویه پیروی کرده و در این مسیر گام نهاده اند. (1)

تبرئه وحشی، قاتل حضرت حمزه علیه السلام

صحیح بخاری از جعفر بن عمر نقل می کند که همراه عبیدالله بن عدی وارد شهر حمص (2) شدیم و چون وحشی

ص: 16

1- . حمزه سیدالشهدا، ص 163-167.

2- . حمص محل سکونت وحشی. حموی در معجم البلدان می نویسد: حمص به کسر هاء شهری بزرگ و مشهور است که در وسط راه دمشق به حلب واقع شده و ساکنان این شهر در اثر بدی آب و هوا، مردمانی کم عقل و در حماقت مثال زدنی هستند و آنان در جنگ صفین جدی ترین و دشمن ترین مردم نسبت به علی بن ابیطالب علیهما السلام بودند و دیگران را به جنگ با آن حضرت تشویق و ترغیب می نمودند. (زمانی که پیامبر وحشی را از خود طرد کردند و فرمودند دیگر تو را نبینم وحشی در این شهر که با مذاق روحی و سیاسی او می ساخت ساکن شد و در این شهر بر اثر شدت شرابخواری مرد.)

در آن شهر سکونت داشت خواستیم چگونگی شهادت حضرت حمزه را از زبان خود او بشنویم. وحشی هم این جریان را از ابتدا تا آخر توضیح داد و افزود پس از گذشت مدتی (سالها بعد) از این ماجرا به ملاقات پیامبر رفتم آنحضرت

مرا شناخت و فرمود: فهل تستطيع ان تعيب وجهك عنى؟ از من دور شو تا قیافه و چهره ات را نبینم.

وحشی می گوید: من هم تا زنده بودم با او مواجه نشدم و پس از رحلت آن حضرت، چون از خروج مسیلمه کذاب آگاهی یافتم به خود گفتم خوب است من هم در جنگ با او با مسلمانان شرکت کنم و اگر بتوانم او را بکشم تا کفاره قتل حضرت حمزه باشد؛ زیرا اگر مسلمانی را کشته ام در مقابل آن کافری را هم به هلاکت رسانده ام، در صحنه جنگ مسیلمه را دیدم که مانند شتری خشمگین به دیوار کهنه ای تکیه کرده، حربه ام را به سویش نشانه رفتم که به سینه اش فرورفت از پشت سرش بیرون آمد و همزمان

ص: 17

مردی از انصار فرا رسید و شمشیر بر فرقی زد و بدین گونه مسیلمه به دست ما به هلاکت رسید. (1)

نزول آیه قرآن در بخشش وحشی؟!

عجیب تر از روایتی که ذکر شد این است که اهل سنت ادعا می کنند آیه 53 سوره زمر در شأن وحشی نازل شده است و خداوند با رحمت خود تمام گناهان او را بخشیده است. در حالی که این سوره مکی است و قصه اسلام ظاهری وحشی سالها بعد از هجرت از مکه اتفاق افتاده است. حال شما با خواندن نظرات مفسرین شیعه و سنی خود قضاوت نمایید.

قُلْ

يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ؛

بگو ای بندگان من که بر خود اسراف و ستم کرده اید از رحمت خداوند نومید و مأیوس نشوید که خداوند (حتماً) همه گناهان را می آمرزد و او بخشنده و مهربان است.

ص: 18

1- . حمزه سیدالشهدا، ص 185؛ حمزه حامی رسالت، ص 83 به نقل از: صحیح بخاری، کتاب المغازی، باب قتل حمزه بن عبدالمطلب، حدیث ش 3844.

در تفسیر فخررازی و تفسیر زمخشری (و بعضی دیگر از تفاسیر اهل سنت) در ذیل آیه شریفه این جمله آمده است که: (قیل) برخی گفته اند که این آیه درباره وحشی قاتل حمزه رضی الله عنه نازل گشته است.

علامه طباطبایی در بحث روایی آیه می فرماید: بعضی گفته اند: این آیه درباره وحشی قاتل حمزه نازل شده و آنهنگامی

بود که او می خواست مسلمان شود و می ترسید توبه اش قبول نشود پس همین که آیه نازل شد اسلام آورد. بعضی می پرسیدند: یا رسول الله آیا این آیه به خصوص درباره توبه وحشی نازل شده و یا برای عموم مسلمین است؟ حضرت فرمودند: نه برای عموم مسلمانان است.

به نقل از تفسیر کلبی آمده است که: وحشی و جماعتی نزد رسول خدا صلی الله علیه و آله پیام فرستادند که چرا باید ما از دین تو محروم باشیم هیچ مانعی برای ما نیست جز اینکه از کتاب تو شنیده ایم که می فرماید: هر کس با «الله» خدایانی دیگر بخواند و قتل نفس و زنا کند اثر گناه خود رامی بیند و

ص: 19

در آتش جهنم جاودان است و ما همه این کارها را کرده ایم.

رسول خدا صلی الله علیه و آله پیام فرستادند که: الا من تاب و عمل صالحاً؛ آن جماعت پیام دادند ممکن است ایمان بیاوریم و توبه هم بکنیم ولی خوف داریم که عمل صالح به جا نیاوریم. باز رسول خدا صلی الله علیه و آله پیام فرستادند: ان الله لا یغفر ان یشرك به و یغفر ما دون ذلک لمن یشاء. خداوند شرک را نمی بخشد ولی گناهان دیگر را برای هر کس بخواد می بخشد.

گفتند: می ترسیم که داخل در مشیت (هر کس را خدا بخواد) قرار نگیریم. ایشان در پاسخشان این آیه را پیام فرستادند:

«قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ»

پس آن جماعت آمدند و مسلمان شدند. پس رسول خدا به وحشی فرمود: تا می توانی با من رویو مشو که من نمی

توانم قاتل حمزه عمویم را ببینم. لذا وحشی به شام رفت و در اثر میگساری مرد.

علامه طباطبایی می فرماید: قریب به این مضمون در تفسیر الدر المنثور سیوطی (از علمای اهل سنت) به چند طریق روایت شده و در بعضی از آنها آمده که آیه «یا عبادی» درباره وحشی نازل شده همانطور که در خبر اول آمده بود.

ولی یک اشکال بزرگ این روایت را ضعیف می کند و آن این است که سوره مورد بحث در مکه نازل شده و قصد اسلام آوردن وحشی سالها بعد از هجرت ذکر شده است. علاوه بر این، از ظاهر خبر بر می آید که اطلاق مغفرت در آیه مقید به توبه نشده و حال آنکه توجه فرمودید که سیاق آیه (و آیه بعد) با این سخن ناسازگار نیست. [\(1\)](#)

و در تفسیر نمونه چنین آمده است که:

بعضی از مفسرین می گویند: آیه فوق نازل شد و درهای رحمت الهی را به روی وحشی و وحشی های توبه کار گشود!

ص: 21

1- . تفسیر المیزان، ج 17، ص 432-434.

اما اشکال این سخن این است که این سوره از سوره های مکی است و آن روز که این آیات نازل شد نه جنگ احد رخ داده بود و نه داستان شهادت حمزه علیه السلام و توبه وحشی. بنابراین، این ماجرا نمی تواند شأن نزولی برای آیه باشد. (1)

نکته آخر: این آیه در حق شیعیان ماست

در تفسیر روایی البرهان در ذیل آیه شریفه هفت روایت ذکر شده است که مضمون روایات این است که امام باقر و امام صادق علیهما السلام فرمودند: این آیه مخصوص شیعیان نازل شده است و ربطی به دیگران ندارد فقط خداوند تمام گناهان شیعیان را می بخشد.

علی بن ابراهیم از جعفر بن محمد، از عبدالکریم، از محمد بن علی از محمد بن فضیل، از ابی حمزه از حضرت امام محمدباقر علیه السلام روایت کرده است که ایشان فرمود: خداوند در روز قیامت آن کسی را نمی بخشد که بگوید: نمی دانستم فرزندان فاطمه سلام الله علیها بر تمامی مردم والی و حاکم

ص: 22

هستند حال آن که خداوند مخصوص شیعیان فاطمه سلام الله علیها این آیه را نازل فرمود:

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ؛ (1) محمد بن علی از عمرو بن عثمان از عمران بن سلیمان از ابوبصیر روایت کرده است که وی گفت: حضرت امام جعفر صادق علیه السلام درباره کلام خداوند عزوجل «

لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ؛ « فرمود: خداوند برای شما شیعیان همه گناهان را می بخشد.

ابوبصیرگفت: عرض کردم: در آیه چنین نمی خوانیم. (یعنی آیه مطلق است).

حضرت فرمودند: ای ابامحمد! اگر خداوند همه گناهان را ببخشد پس چه کسی را عذاب می کند؟ به خدا سوگند او کسی جز ما و شیعیان ما را منظور نداشت. (2)

ص: 23

1- . ترجمه تفسیر البرهان، ج7، ص 800 به نقل از تفسیر قمی، ج2، ص 221.

2- . ترجمه تفسیر البرهان، ج7، ص 801 به نقل از تأویل الآیات، ج2، ص 519، ح 23.

آیا وحشی قاتل عموی پیامبر صلی الله علیه و آله حضرت حمزه سیدالشهدا علیه السلام در بهشت است!!!

اعتقاد اهل سنت این است که همه صحابه، از کوچک و بزرگ، چه مسلمانان با سابقه، چه تازه مسلمانان، همه عادل اند و نباید در این تردیدی به خود راه داد.

پس اگر خلاف یا گناهی از آنان سر زده است می بایست به نیکوترین وجه توجیه کرد و از یادآوری خطاها و گناهان آنان دوری جیست.

ابن اثیر، همه صحابه را عادل دانسته و هیچ نقد و انتقادی را بر آنان نمی پسندد. (1)

و ابن حجر عسقلانی می گوید: اهل سنت همه صحابه را عادل می شمارند و جز اندکی بدعت گذار کسی با آن مخالفت نکرده است. (2)

به گفته او باید به پاکی و درستی اصحاب پیامبر صلی الله علیه و آله معتقد باشیم چون ثابت است که تمامی صحابه اهل بهشت اند و هیچ یک از آنان وارد آتش نمی شوند. (3)

ص: 24

1- . اسدالغابه، ج 1، ص 110.

2- . الاصابه فی تمییز الصحبه، ج 1، ص 162.

3- . الاصابه فی تمییز الصحبه، ج 1، ص 9 و 10.

آری، صاحبان این منطق همه صحابه را عادل می دانند اگر چه اهل زنا و قتل نفس باشند و بر اثر شدت شرابخواری در برکه شراب بمیرند. پس با این منطق وحشی صحابی عادل است. که در حق او آیه مغفرت نازل شده و جایگاه او در بهشت است و سپس با این منطق استدلال می کنند که کشتگان جنگ جمل هم مانند کشته‌ حمزه اند و قاتل و مقتول در بهشتند.

این سلسله ادامه می یابد پس درباره کشتگان کربلا نیز قاتل و مقتول، هر دو گروه عملشان توجیه پذیر است. (البته عمل امام حسین علیه السلام را به جهت خروج بر امیرالمؤمنین یزید!! تقبیح می کنند و نمی گویند کشتن امام حسین علیه السلام که خود از صحابه بود امری قبیح است). و البته می گویند یزید هم اگر اشتباه کرده باشد مثل وحشی توبه کرده، و توبه او قبول شده است چون خداوند همه گناهان را می بخشد گر چه آن گناه کشتن فرزند پیامبر و به اسارت بردن اهل بیت او باشد!!!⁽¹⁾

ص: 25

1- . با استفاده از مقاله استاد مهدی دقیقی شاهرودی.

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند یکسانند؟

سوره زمر / 9

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک 129/34 - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: 03134490125

دفتر تهران: 021 - 88318722

بازرگانی و فروش: 09132000109

امور کاربران: 09132000109

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

